

1. NAMNET PÅ BEREDNINGEN OCH BOLAGET

PRODUKTBETECKNING

Handelsnamn: Avesta RedOne™ Betpasta 140
Avesta RedOne™ Betgel 140

RELEVANTA IDENTIFIERADE ANVÄNDNINGAR OCH ANVÄNDNINGAR SOM DET AVRÅDS IFRÅN

Användningsområde: Betmedel för rostfria stål

Produkten rekommenderas inte för: Rengöring av andra metaller än rostfria stål kan ge allvarliga korrosionsskador.

NÄRMARE UPPLYSNINGAR OM DEN SOM TILLHANDAHÅLLER SÄKERHETSDATABLADET

Tillverkare: Böhler Welding Group Nordic AB
Avesta Finishing Chemicals
Lodgatan 14, 211 24 MALMÖ, Sweden
Telefon: +46 (0)40 288 300
E-mail: safety@avestafinishing.com

TELEFONNUMMER VID NÖDSITUATIONER

Nödnummer: +46-8-331 231

ÖVRIGT

Omarbetad: 2013-08-14

Utgåva: 3

Gäller från: 2013-08-31

2. FARLIGA EGENSKAPER

KLASSIFICERING

Hälsofara i samband med olyckshändelse (R-fraser): Giftig vid inandning, vid hudkontakt och vid förtäring. Starkt frätande.

Miljöeffekter: Betmedlen har starkt sura egenskaper som sänker pH-värdet i en vattenmiljö. Se vidare avsnitt 12.

Utgåva:	Utgivningsdatum:
3, Aktivt	2013-08-14

Fysikaliska och kemiska risker: Vid upphettning kan giftiga nitrösa gaser bildas.

MÄRKNING

Farosymboler och Farobeteckning:

Giftig

Frätande

Riskfraser

R 23/24/25

R 35

Säkerhetsfraser

S 1/2

S 7/47

S 23

S 26

S 28

S 36/37/39

S 45

S 61

3. SAMMANSÄTTNING OCH UPPGIFTER OM BESTÅNDSDELAR

BLANDNING

Kemisk natur: En starkt sur blandning med korrosiva egenskaper.

UPPGIFTER OM BESTÅNDSDELAR

KLASSIFICERING ENLIGT DIREKTIV 67/548/EEG eller 1999/45/EG

Farliga ämnen, Kemiskt namn, formel	CAS Nr.	EG Nr.	Halt Vikt- %	Farokod/ Riskfras*
Salpetersyra, HNO ₃	7697-37-2	231-714-2	15-25	O, C: R8, R35
Fluorvätesyra, HF	7664-39-3	231-634-8	4-7	T+, C: R26, 27, 28-35

KLASSIFICERING ENLIGT FÖRORDNING (EG) nr 1272/2008

Farliga ämnen, Kemiskt namn, formel	CAS Nr.	EG Nr.	Halt Vikt- %	Farokategori	Faroangivelse
Salpetersyra, HNO ₃	7697-37-2	231-714-2	15-25	1 1A	H290 H314
Fluorvätesyra, HF	7664-39-3	231-634-8	4-7	2 1 2 1A	H330 H310 H300 H314

*I sektion 16 finns hela texten för fraserna

Ytterligare information: Klassificering enligt KIFS 2005:7 (67/548/EEG).

Farokod(-er) och riskfras(-er) är för koncentrerade ämnen.

Utgåva:	Utgivningsdatum:
3, Aktivt	2013-08-14

4. ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

BESKRIVNING AV ÅTGÄRDER VID FÖRSTAHJÄLPEN OCH OMEDELBAR OCH EVENTUELL SÄRSKILD MEDICINSK BEHANDLING

Inandning: Frisk luft och vila. Skölj näsa och mun med vatten. Eventuell andningshjälp, typ syrgas. Besök sjukhus även om endast obetydliga besvär föreligger.

Förtäring: Drick genast i första hand mjölk eller i andra hand vatten. Lös sedan upp 20 kalktabletter i 2 l vatten (tillv. Sandoz-Pharma) och drick detta. Framkalla ej kräkning. Sök därefter sjukhus.

Hudkontakt:

Alternativ A – Skölj omedelbart med mycket vatten. Antidotgel, innehållande 2,5 % Kalcium Glukonat Gel, masseras in i den skadade huden (5-15 min), följ anvisningarna på förpackningen. Om inte tillgängligt se alt B

Alternativ B - Skölj omedelbart med Avesta First Aid Spray 910. Spraya rikligt på det berörda området. Fortsätt att skölja även efter att smärtlindring skett.

Hela innehållet i förpackningen skall användas. Undvik att skölja med vatten först då detta reducerar effekten av lösningen.

Efter alternativ A och B sök läkarhjälp.

Kontakt med ögon: Skydda oskadat öga. Skölj omedelbart rikligt med vatten under minst 15 minuter, uppsök genast sjukhus/ögonläkare.

Information som bör lämnas till sjukvårdspersonal: Tala om för sjukvårdspersonal att skadan har orsakats av en fluorväte-/svavel-/salpetersyra blandning.

SYMPTOMER AKUTA OCH FÖRDRÖJDA

Vid inandning kan sveda i mun, svalg och bröst uppstå. Salivation, hostretning, lättare heshet och obehag känsla i bröstet. Vid hudkontakt kan symptomerna vara fördröjda.

5. BRANDBEKÄMPNINGÅTGÄRDER

LÄMPLIGA SLÄKMEDEL

Vatten

SÄRSKILDA FAROR SOM BLANDNINGEN KAN MEDFÖRA

Kemiska risker orsakade av rök/gasutveckling: Betmedlen kan utveckla giftiga nitrösa ångor vid uppvärmning.

RÅD TILL BRANDBEKÄMPNINGSPERSONAL

Brand- och explosionsfara: Vätskan är icke-brandfarlig. Behållare som befinner sig nära en brandkälla skall genast avlägsnas eller kylas ned med vatten.

Utgåva:	Utgivningsdatum:
3, Aktivt	2013-08-14

Skyddskläder för brandsläckningspersonal: Skyddskläder i syrafast material som skyddar alla kroppsdelar som är exponerade för eventuella stänk ska användas.

Andningsskydd: Gasmask som renar inandningsluften med filter av klor-typ B och dammfilter P 2, i enlighet med CEN (Central European Norms)

Tillvägagångssätt för rengöring av brandsläckningsutrustning: Skölj noggrant av med vatten.

6. ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

PERSONLIGA SKYDDSÅTGÄRDER, SKYDDSUTRUSTNING OCH ÅTGÄRDER VID NÖDSITUATIONER

Personliga skyddsåtgärder: Undvik all form av direktkontakt men om det dock finns risk för direktkontakt eller stänk skall alla känsliga kroppsdelar skyddas med någon form av syrafast material; ögonskydd eller ansiktsskydd, overall, gummihandskar och stövlar. Använd andningsskydd och sörg för en god ventilation.

MILJÖSKYDDSÅTGÄRDER

Spill: Förhindra att spill i når det allmänna vattenledningsnätet eller på något annat sätt kommer ut i naturen.

METODER OCH MATERIAL FÖR INNESLUTNING OCH SANERING

Rengöringsmetoder: Neutralisera med Avesta neutralisationsmedel eller starkt alkaliskt medel i flytande form t.ex. kalk eller lut. Kraftig värmeutveckling vid neutralisering, späd om möjligt med vatten. Valla in med sand. Skölj rikligt med vatten. Samla upp och skicka för deponering i enlighet med gällande krav.

HÄNVISNING TILL ANDRA AVSNITT

Se även hantering avsnitt 7, personlig skyddsutrustning avsnitt 8 samt avfallshantering avsnitt 13.

7. HANTERING OCH LAGRING

FÖRSIKTIGHETSMÅTT FÖR SÄKER HANTERING

Tekniska åtgärder: Arbetsplats och metoder skall vara så utformade att all form av direkt kontakt med produkten undviks. Sörj även för en god ventilation. Ett slutet sköljvattensystem med filtrering och återanvändning av det renade sköljvattnet är att rekommendera.

Åtgärder för att förhindra brand och explosion: Behållare i närheten av eldkälla skall genast avlägsnas eller kylas ned med vatten.

Försiktighetsåtgärder: Förhindra att giftiga ångor samlas eller bildas genom att använda en väl ventilerad arbetsplats. Använd lokala punktugsug och en god allmän ventilation

Utgåva:	Utgivningsdatum:
3, Aktivt	2013-08-14

Avesta First Aid Spray bör finnas till hands som förstahjälpen. Anordningar för nöddusch/vattenbad måste finnas i anslutning till arbetsplatsen.

FÖRHÅLLANDEN FÖR SÄKER LAGRING, INKLUSIVE EVENTUELL OFÖRENLIGHET

Tekniska åtgärder: Ett särskilt lagringsutrymme bör finnas som skall vara skilt från andra produkter. De skall vara inomhus, uppvärmt, torrt och ej tillgängligt för obehöriga personer. Produkterna bör ej utsättas för starkt solsken.

Bör ej samlagras med: Ej applicerbart.

Villkor för korrekt lagring: Behållare skall stå i en upprätt position med locket väl tillslutet. Lagringstemperaturen bör helst vara rumstemperatur men bör aldrig ligga utanför intervallet 0-30°C.

Förpackningsmaterial: Betmedlen får endast lagras i behållare av syra fast material, använd i möjligaste mån de godkända behållare som produkten ursprungligen levererats i.

Hållbarhetstid: Tillverkaren kan maximalt garantera två års hållbarhet vid korrekt lagring.

SPECIFIK SLUTANVÄNDNING

Se avsnitt 1. Kontakta tillverkare för ytterligare information.

8. BEGRÄNSNING AV EXPONERING/PERSONLIGT SKYDD**KONTROLLPARAMETRAR****Gränsvärden för exponering:**

Vätefluorid (fluorväte): TGV 1,7 mg/m³

Salpetersyra: NGV 5 mg/m³

Nivågränsvärde (NGV): Hygieniskt gränsvärde för exponering under en arbetsdag.

Takgränsvärde (TGV): Hygieniskt gränsvärde för exponering under en referensperiod av 15 minuter eller någon annan period som för vissa ämnen framgår av bilaga 1 (AFS 2005:17).

Korttidsvärde (KTV): Ett rekommenderat värde som utgörs av ett tidsvägt medelvärde för exponering under en referensperiod av 15 minuter.

Kroniska effekter: Dimma av starka oorganiska syror innehållande svavelsyra har undersökts av IARC och tilldelats cancerklass 1 (cancerogen för människa)

BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN

Andningsskydd: Gas- eller ansiktsmask med ett filter av klor typ B och dammfilter av typ P2, beteckningar enligt CEN (Central European Norm)

Handskydd: Gummihandskar av syraresistent kvalitet rekommenderas.

Utgåva:	Utgivningsdatum:
3, Aktivt	2013-08-14

Ögonskydd: En helmask eller någon form av skärm som fullständigt skyddar ögonen mot varje form av stänk.

Hudskydd: All känsliga delar som kan utsättas för stänk skall skyddas med syrafast material, typ overall, stövlar, huva etc.

Särskilda hygieniska åtgärder: Undvik alla former av direkt kontakt med ögon, hud, kläder mm, andas ej in ångor. Det är ej tillåtet att äta, dricka, eller röka i anslutning till operationer som innefattar betpasta. Avlägsna eller tvätta snarast förorenade kläder och ansikte efter varje arbetsoperation som innefattat betning. Tillse att Avesta First Aid Spray finns tillgängligt på arbetsplatsen.

Begränsning av miljöexponering: Se avsnitt 6 och 7.

9. FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

INFORMATION OM GRUNDLÄGGANDE FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

Utseende/lukt: Röd pasta/gel med stickande lukt.

Kokpunkt: 80-100°C

Flampunkt: Ej applicerbart.

Sönderdelnings temp.: Från fast till flytande vid 40°C, - flytande till gas 50-60°C (fluorvätesyra/nitrösa ångor)

Ångtryck: < 0.01 kPa

pH: 0 vid 20°C

Densitet: 1.2-1.3 g/cm³ vid 20°C

Löslighet i vatten vid 20°C: 90 vikt %

Löslighet i organiska lösningsmedel: Ej applicerbart.

10. STABILITET OCH REAKTIVITET

REAKTIVITET

Reagerar kraftigt med metaller och basiska ämnen.

KEMISK STABILITET

Stabil under normala förhållanden.

RISK FÖR FARLIGA REAKTIONER

Polymerisation sker ej.

FÖRHÅLLANDEN SOM SKA UNDVIKAS

Får inte lagras i temperaturer över 35⁰ och direkt solsken, giftiga nitrösa ångor kan bildas vid uppvärmning.

MATERIAL SOM SKA UNDVIKAS

Basiska ämnen och kontakt med låglegerade metaller orsakar en kraftig exoterm reaktion med värmeutveckling och stänkrisk.

Utgåva:	Utgivningsdatum:
3, Aktivt	2013-08-14

FARLIGA SÖNDERDELNINGSPRODUKTER

Kan avge giftiga nitrösa ångor, fluorvätesyra och svaveloxider.

11. TOXIKOLOGISK INFORMATION**INFORMATION OM DE TOXIKOLOGISKA EFFEKTERNA**

Effekter på huden: Ger frätskador med gul missfärgning av huden, blåsor och svårläkta sår.

Effekter på ögonen: Ger intensiv smärta och frätskador. Risk för bestående synskada.

Effekter vid förtäring: Ger frätskador med brännande smärta, kräkningar, andnöd, njurskada och ev. svår allmän påverkan. Risk för bestående besvär från ärrläkning av frätskada i matstrupe eller mage.

Effekter vid inandning: Inandning av ångor eller dimma kan ge sveda, hosta eller andnöd. Risk för lungödem föreligger.

Ytterligare information: Observera att symptomen uppträder med fördröjning, d.v.s. att effekterna inte märkes genast utan dyker upp senare.

ANNAN RELEVANT INFORMATION

CMR-egenskaper: Ej kända

12. EKOLOGISK INFORMATION**TOXICITET (Fluorvätesyra):**

Fisk (färskvatten)/ 60ppm/dödligt(tidsperiod ej specificerad).

LC50 fisk 96h: 441 mg/l (Gambula affinis)

EC50 Daphnia 48h: 10-100 mg/l

IC50 Alger 72h: 2 mg/l

PERSISTENS OCH NEDBRYTBARHET

Protolyseras i vatten till H⁺, NO₃⁻, F⁻.

BIOACKUMULERINGSFÖRMÅGA

Produkten bedöms ej som bioackumulerbar.

RÖRLIGHET I JORD

Produkten är viskös och kan efter en tid i ogenomsläpplig grund vandra ner till grundvatten.

RESULTAT AV PBT OCH vPvB BEDÖMNING

Utgåva:	Utgivningsdatum:
3, Aktivt	2013-08-14

Ej aktuell

ANDRA SKADLIGA EFFEKTER

Inga kända

13. AVFALLSHANTERING**AVFALLSBEHANDLINGSMETODER**

Metoder för destruktion av Produkten: Kasserad produkt (inkl. kontaminerad förpackning) samt relaterat avfall kan utgöra farligt avfall enligt Avfallsförordning (SFS 2001:1063). För omhändertagande kontakta godkänd avfalls-hanterare. Tillståndskrav föreligger. Övriga krav – se avfallsförordningen (SFS 2001:1063).

Föreslagen EWC-kod 11 01 05* Betningssyror.

Avfall från restprodukter: Vid neutralisering av kvarvarande syrarester och sköljvatten från betningsprocesser utfälls tungmetaller och dessa utgör farligt avfall enligt EWC 11 01 09*; Slam och filterkakor som innehåller farliga ämnen. Neutralisera med Avesta Neutraliseringsmedel eller släckt teknisk kalk.

Förorenat förpackningsmaterial: Skölj rikligt med vatten.

Ytterligare information: Produkten har i utspädd form giftpåverkan på mark och vatten. Kvarvarande syrarester och sköljvatten kan sänka pH värdet hos avloppsvattnet och ska därför ej släppas ut innan den har genomgått en neutraliseringsprocess.

Observera att regionala bestämmelser kan gälla.

Avesta Finishing Chemicals är anslutna till REPA.

14. TRANSPORTINFORMATION**UN-nummer**

2922

OFFICIELL TRANSPORT BENÄMNING

Svenska: FRÄTANDE VÄTSKA, GIFTIG, N.O.S., (Fluorvätesyra, salpetersyra)

Engelska: CORROSIVE LIQUID, TOXIC, N.O.S., (Hydrofluoric Acid, Nitric Acid)

FAROKLASS FÖR TRANSPORT

Klassificeringskod: CT1

FÖRPACKNINGSGRUPP

II

MILJÖFAROR

IMDG (båt): Klass 8 (6.1) EmS F-A, S-B

Utgåva:	Utgivningsdatum:
3, Aktivt	2013-08-14

ADR/RID (bil/tåg): Klass 8 (6,1), Tunnel restriction code (E)

IATA/DGR (flyg): Klass 8 (6.1)

YTTERLIGARE INFORMATION

Denna produkt skall transporteras i enlighet med reglerna för transport av farligt gods.

15. GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

GÄLLANDE FÖRESKRIFTER SÄKERHET, HÄLSA OCH MILJÖ

KIFS 2005:7.

ANDRA GÄLLANDE BESTÄMMELSER

Förordning EG nr 1907/2006 (REACH)

KIFS 2005:5, 2005:7, 1998:8, 2007:3

AFS 2005:17 Hygieniska gränsvärden och åtgärder mot luftföroreningar (inkl. 2007:2)

AFS 2004:4 Kemiska arbetsmiljörisker

ADR/ADR-S SRVFS 2006:7

RID/RID-S SRVFS 2006:8

IMDG-koden Amdt 33-06

DGR 49th Edition

KEMIKALIESÄKERHETSRAPPORT

Ej utförd för ingående ämnen.

16. ANNAN INFORMATION

ÄNDRINGAR

Information om dubbel klassificering av beståndsdelar i avsnitt 3, förklaring av faroklasserna i avsnitt 16.

LITTERATUR OCH DATAKÄLLOR

Standard praxis för rengöring av rostfritt stål (ASTM A-380)

Fluorider (WHO miljö och hälsokriterium 36) Internationell standard ISO 11014-1

Avesta Handbok för betning och efterbehandling av rostfritt stål. Avesta Handbook Pickling Workshop.

FÖRTECKNING ÖVER RELEVANTA R-FRASER, FAROKATEGORI, FAROKLASS, FAROANGIVELSER, SKYDDSFRASER SAMT SKYDDSANGIVELSER I AVSNITT 2 OCH 3

Riskfraser

R 8: Kontakt med brännbart material kan orsaka brand.

R 35: Starkt frätande.

R 23/24/25: Giftig vid inandning, hudkontakt och förtäring.

Utgåva:	Utgivningsdatum:
3, Aktivt	2013-08-14

R 26/27/28: Mycket giftigt vid inandning, hudkontakt och förtäring

Faroklass för farokategorier och faroangivelser

1/H310: Akut toxicitet (hud)

1/H290: Korrosivt för metaller

1A/H314: Frätande för huden

2/H330: Akut toxicitet (inandning)

2/H300: Akut toxicitet (oralt)

Säkerhetsfraser

S 1/2: Förvaras i låst utrymme och oåtkomligt för barn.

S 7/47: Förvaras väl tillsluten och vid en temperatur som inte överstiger 40 °C.

S 23: Undvik inandning av gas.

S 26: Vid stänk i ögonen spola genast med mycket vatten och kontakta läkare.

S 28: Vid kontakt med huden tvätta genast med mycket vatten eller Avesta First Aid Spray.

S 36/37/39: Använd lämpliga skyddskläder, skyddshandskar, skyddsglasögon eller ansiktsskydd.

S 45: Vid olycksfall, illamående eller annan påverkan, kontakta omedelbart läkare. Visa om möjligt etiketten.

S 61: Undvik utsläpp till miljön.

Utgåva:	Utgivningsdatum:
3, Aktivt	2013-08-14

